

Starodolno kletu: --
 Čelo leto . . . K 12--
 Pol leta . . . 6--
 Četrt let . . . 3--
 Mesečno . . . 1-20
 Znanj Avstrije: ---
 Čelo leto . . . 15--
 Posamezne številke
 -- 20 vinarjev. --

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računajo po 40 vinarov
 od 6 redne petivredne: pri
 večkratnih oznanilih velja
 --- popust. ---
 „Straža“ izhaja v ponedeljek
 in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Korodška ulica 5. -- Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure popoldne.

Sporazum doma.

I

V Cankarjevem Martinu Kačurju je čitati nekako tako-le: Bili so časi, ko smo poznali v Zapolju samo dve stranki. Bili so nemškutarji in bili so narodnjaki. Kdor je bil narodnjak, ga nihče ni vprašal, če ima poleg tega še kako drugo prepričanje. Tudi nemškutarja ni nihče kaj takega vprašal. Sedaj je nemškutarstvo v Zapolju premagano. Ali bo sedaj mir? Ni ga. Spoprijeli so se stari in mladi in duhovi se cepijo po takoimenovanem prepričanju. A toda, moj Bog, kaj je na vse zadnje prepričanje . . .

Mnogokje je danes kakor v tistem Zapolju. Skupni boj zoper pritisk tujstva hoče ponehavati. In čim bolj si domišljamo, da se postavljamo na lastne noge, tem bolj iščemo drugih medsebojnih razlik — strankarski boj stopa bolj in bolj v ospredje.

Strank ne bo odpravil nihče. Vedno so bile in vedno bodo. Princip, po katerem se stranke grupirajo, je lahko prav različen. Ta princip je lahko prav dober ali zmoten, bodisi že po svojem bistvu, bodisi vsled razmer in splošnega svetovnega položaja. S katero stranko bom šel, to je gotovo predvsem stvar notranjega prepričanja. Kdor je strankar iz prepričanja, je dober ud svoje stranke in nasprotniku časten nasprotnik. Strankarstvo iz dobičkarije ali podobnih razlogov je poguba lastne stranke in najboljša vođa na mlin nasprotnih strank.

Strankarstva samega na sebi ni obsojati. Delovanje v javnosti je tem živahnejše, čim bolj stranke tekmujejo. Dr. Krek je pogosto povdarjal to misel in že v zgodnjih dijaških letih smo jo čuli iz njegovih ust. Seveda ni nikoli pozabil naglašati, da je treba zdravih in jasnih načel.

Na taboru „Sv. vojske“ je letos to misel razvil g. Albin Prepeluh.

„Vprašali me boste: Torej proč z vsakim medsebojnim bojem? — To vprašanje zanikam. Vse življenje je boj. Boj je edina možnost zdravega napredka v človeškem dejanju in nehanju. Toda ta boj mora biti pošten in zlasti v zadevah javnega življenja načelen. Za idejno podlago naj mu služi spoznana resnica in pravica. V vseh primerih moramo odklanjati laž kot bojno sredstvo — — —“

II.

Naši katoliški stranki — v njenem političnem in kulturnem delovanju — skušajo očitati, da preveč povdarja svoje katoliško stališče. Tega bi sedaj ne bilo treba, pravijo. S preglasnim naglašanjem verskega stališča se vzgaja baje fanatično strankarstvo v lastnem taboru, obenem pa izziva reakcijo v

nasprotnem taboru in tako tudi tam indirektno goji fanatizem. Tako si vzgajamo v narodu strankarje, ki se za svoje strankarstvo zmožni prodati sebe in svoj narod . . .

Hud očitek — toda neosnovan.

Ali na podlagi verske misli, ali brez te podlage — to je gotovo načelno vprašanje. Kdor je odločen za drugo, je po našem dobro podprtem prepričanju v zmoti. Toda obso ali ga ne bomo. Naj ga sodi njegova lastna vest in Gospod njenove vesti.

Kdor se odloči za prvo, kakor so storili pristasi katoliške stranke, mora ravnati dosledno po svojih načelih, po spoznani resnici. Verska načela so takega značaja, da morajo prevevati vse človekovo dejanje in nehanje. Polovičarstvo ni nič vredno, kakor nikjer, tako zlasti tu ne. Katoliška stranka — če hoče biti res načelna — ne more zamolčati, ne more zanemarjati svojega katoliškega stališča.

Vsi zahtevamo načelni boj, načelno postopanje. Če torej naša stranka tako ravna, ravna prav in stoji tu častita pred celim svetom.

Strogo povdarjanje in izvajanje verskega stališča je najboljša garancija, da v naših vrstah ne bodo zrastle fanatični strankarji, surovi nasprotniki drugače mislečih. Kje imate lepša navodila za medsebojno spoštovanje in ljubezen, nego ravno v katoličanstvu? Dosledno izvajanje katoliških načel in idealov bi moralo naše ljudi narediti strpljive in tolerantne do skrajnosti. S takimi ljudmi bi moral dobro shajati in v skupnih stvareh z lahkoto sodelovati tudi človek dijametralno nasprotnega mišljenja. Če se to ne godi, če je v naših vrstah kaj fanatizma in zagrizenosti, je to vsled tega, ker katoliško stališče premalo povdarjamo, premalo udeležujemo, premalo v življenju izvajamo.

Zato le ne zamolčevati tega stališča! To je slab nasvet nasprotnikov, morda dobro mislečih. Jasnih in trdnih načel je treba. Kdor pozabi in zamolčuje načela, pozabi, kaj ga loči od nasprotnikov. Njegovo načelo je potem le golo nasprotstvo, le strankarstvo — potem ni čuda, da postane zagrozen, fanatičen in nestrpen.

Ako se torej držimo svojih načel, ki niso veljavna le od danes do jutri, temveč imajo večno veljavo, kdo bi nas ne hotel spoštovati? Za nas in za vse pa veljaj to: Boj med nami bodi vedno načelen — in živeli bomo v lepem sporazumu.

Slovinci širite „Stražo“.

tam „forum Redlach“ in kmalu potem „villa Merinberg“ (1271). Zadnje ime pa nas navaja k razlagi „Mareinberg“, t. j. „Marijin vrh“ ali breg. Ko so se posestniki menovali „Mahrenberger“, je trg (forum) Radelje sčasoma zgubil svoje ime in je vas (villa) z Radeljem spojena, dala celi naselbini svoje ime. Tako je naše seveda celo nemerodajno mnenje. Sicer smo čuli tudi od drugih isto misel, namreč, da je v besedi „Marnberk“ skrito prvotno ime Marijin breg. „Marbek“, kako neki ljudstvo ime izgovarja, pa se nam zdi le neko leno izgovarjanje Marnberka.

Za postajo „Weitersfeld“ med Špiljem in Cmurkom se je uvedlo službeno ime „Trnje“ po dr. Kovačičevem predlogu. Bo se li to ime med ljudstvom ustalilo, ne vemo; pred kratkem smo slišali tam slovensko ime „Dolgo polje“, ki sicer nima podlage v zgodovinskem razvoju imena Weitersfeld, a se vendar rabi.

Brali smo tudi ime „Zagože“, ki nam je bilo čisto neznano, ali smo ga smatrali za „Saggau“ ali v novi spakedrani obliki „Saga.“ Ime Saggau v starejših oblikah Sackau, Seckau, ima koreniko sek-ati za podlago. Da so bili tukaj nekaj obširni gozdovi, nas prepričajo krajevna imena Sakovske doline in sicer: Haselbach, Kleinlieschen, Großlieschen (lešje), Kleinwuggitz, Großwuggitz, Wuggau, Buchegg (bukev), razni Eichbergi in Krast (hrast), Saggau (sekati), Obergreith, Untergreith (roditi). Zato pa se nam zdi oblika „Zagože“, katero rabijo ljudje v Dravski dolini za Sakovsko dolino, celo primerno, akoravno sta že Radelj in Remšnik precej svojih gozdov zgubila. (V 17. stoletju so na severni strani teh hribov lovili medvede in mърjasec!) Ako rabimo tedaj mesto „Sakovska dolina“ — „Zagozdje“, se le prilagodimo ljudski rabi besede. Za del gradiške (Schloßberg) podobčine Remšnik, nemški „Unterberg“

Organizacija uradništva.

Iz uradniških krogov smo dobili ta le do pis: Dolgo smo trpeli pod nesrečnim avstrijskim režimom, ki je povsod in vselej zatiral naš slovenske uradnike, dočim so nemški in nemčurski uradniki dobivali najboljša in najlepša mesta. Slovenec z najboljšimi zmožnostmi in z najizvrstnejšo kvalifikacijo je navadno propadel proti Nemcu z najslabšo kvalifikacijo. Hvala Bogu, ti časi so minili in upamo — za vedno.

A v zadnjem času smo začeli opazati neke druge žalostne pojave, ki po mojem mnenju nam uradnikom nikakor ne bodo koristili, temveč nasprotno zelo škodovali. Vedno bolj in bolj se nam namreč dozdeva, da nova, komaj nekaj mesecev stara Jugoslovanska Demokratska Stranka (JDS) izrablja svojo navidezno premoč v svoje namene in da skuša na vsa važna in odgovorna mesta spraviti svoje somišljenike, ki bi bili eksponenti njihovih ciljev in zahtev. Med nami uradniki pa je veliko takih, ki se ne brigamo za strankarstvo in politike, ampak, ki res delamo samo na to, da bi koristili in pomagali slovenskemu ljudstvu.

Ker vedno bolj uvidevamo, da nam lahko preti velika nevarnost, če bi se zapisali eni ali drugi politični stranki ali si ji celo popolnoma udinjali, se je pojavila med nami misel strokovne organizacije, ki bi zastopala le koristi in zahteve uradništva brez ozira na njih privatno politično prepričanje. Jasno nam je namreč, da razne politične stranke, zlasti še novopečena JDS, ki se je umetno zasnovala in se tudi umetno vzdržuje, nimajo nobene stalnosti. Če pride druga stranka s popolnoma drugimi načeli na površje, bodo uradniki, ki so se posvetili prejšnjemu režimu

LISTEK.

O naših krajepisnih imenih.

VII.

Kakor na marsikatero drugo reč smo se po pomolu stare Avstrije vroli z neko mrzlično naglico tudi na popravljanje naših krajevnih imen. Slovenski kraji severno od Drave so bili vedno pod nemškim gospodstvom, delovali so tukaj večinoma nemški uradniki in pisale so se nemške listine; ni čudo te da, da imamo tukaj toliko nemških spakedrank za naša krajevna imena. A ko popravljamo taka imena, bi se morali malo bolje ozirati na ljudstvo. Kratkotermalno uvesti za nemški izraz kakó slovensko ime, ki se večkrat nima ne zgodovinske podlage ne ljudskega čuta, ne bo imena tako kmalu utrdilo.

Za vzgled nam je ime „Maribor.“ Ta novejša umetna tvorba je zdaj vendar že kakih 60 let stara, rabi se v časnikih in knjigah in službeno. Ali med ljudstvom se še vendar ni uživila prav, to še rabi vedno svojo staro obliko „Marpruk.“ Ime, ustvarjeno po izzivih mariborskih Nemcev, ima svoje korenike vendar v nemškem imenu „Marburg“ — obmejni grad, naj se še „mar“ i „bor“ tako lepo slovenski razlaga.

Da pa pri Marnberku (tako zdaj službeno) v prvem delu ni misliti na isto koreniko, kakor pri Mar(ch)burg-u, nam kaže že razvoj imena. Naj se isto piše v starejših virih z a, ae, e: prvi zlog se je vedno izgovarjal z a. Kakor prof. Cilenšek v „Straži“ (dne 4. aprila 1919, št. 27) trdi, ste bili tam res bržčas dve naselbini čisto blizu, ker l. 1268 imamo

imenovan, smo slišali tam lepo slovensko ime „Podgoro“ — čisto blizu Arveža.

Pri imenovanju novih učiteljskih moči za mariborsko okolico smo zadeli na ime: Sv. Ana na Krivem bregu. Najprej smo iskali, kje bi to bilo; konečno smo mislili na tiskovnega škrate. Pa kar v drugem odstavku zopet isto ime, ki nas je konečno privedlo na sled, da je v „Krivem bregu“ skrit naš do sedaj službeno in med ljudstvom obče znan „Kremberg“, nemški „Kriechenberg.“ Da ste obe imeni — slovensko in nemško — spakedranki, se spozna iz tega, da se je kraj imenoval v srednjem veku „Okrisendorf“ ali „Okrischendorf“ Tudi krajevno ime „Chrebanach“, mogoče celo tudi ono „auf der Griben“ se je v srednjem veku tam nekje nahajalo. Iz teh imen se je bržčas izrodila oblika Kriechenberg in Kremberg, ki bi se po našem mnenju in po krajevnem značaju bržčas boljše glasilo: „Greiben“ ali „Na grebenu.“

Cerkev sv. Ane je bila sezidana še le l. 1700. V okolici se imenuje „Slovenska Sv. Ana“ v razliko „Nemške Sv. Ane“ (St. Anna am Aigen) severno od Radgone. Sicer pa, zakaj ne: „Sv. Ana v Slovenskih gorica“; ko leži res nekako v sredini Slov. goric, je skora najlepša njihova razgledna točka in ni v celih Slovenskih gorica enakega imena? „Kriv breg“ pa je ravno taka spakedranka, kakor „Kremberg.“

Naše mnenje je, da še s službenimi določbami nemških in spakedranih imen nekoliko počakamo, a med tem pa pridno preiskujemo njihov zgodovinski izvor in razvoj, pa še bolje, da iščemo njihova imena med ljudstvom v bližnji in daljši okolici. Ravno v narodu se najdejo mnogokrat izvrstna in primerna imena. Ako porabimo taka potem tudi v službenih razmerah, se bodo gotovo tudi med ljudstvom hitro uživila in tako spakedranke zginile. M. L.

strankarstva, doživeli presenečenje, da jih mogoče nova stranka, izpodrine in pomete z njimi, kakor se sedaj godi raznim nemškimi uradnikom, ki so se dali zapeljati, da so bili eksponenti nemštva, namesto, da bi delali za dobrobit ljudstva, med katerim so služili.

Iz teh razlogov smo se odločili za popolnoma nepristransko strokovno organizacijo, ki jo izvedemo v kratkem. Prosim Vas, da bi v Vašem cenj. listu na kratko opozorili uradništvo na nevarnost, ki mu preti, ako se bo dalo izrabljati od JDS v strankarske namene. JDS še ni na krmilu in po mojem mnenju sploh na krmilo nikdar ne pride.

Dostavek uradništva: Iz popolnoma stvarnih razlogov pozdravljamo to gibanje med uradništvom. Kajti prepričani smo, da le na ta način, ako se uradništvo organizira v strokovni organizaciji, bo dobilo slovensko ljudstvo objektivne in pravične uradnike, ki se bodo res brigali za korist ljudstva in za svoj urad, ne pa za strankarske boje. Le korajžno na delo!

Slovensko ženstvo protestira.

(Govor gđe. Milke Duller na ženskem protestnem shodu v Slovenjgradcu, dne 23. marca 1919.)

Ljubljene sestre Slovenke!

Orjaška je bila borba, ki se je z velikansko silo vojevala skozi štiri leta! Orjaška je bila po svojem obsegu, saj se je raztezala skoro po celem svetu, po morju in po suhem, po zraku in pod zemljo. Orjaška je bila po številu bojevnikov, šteli smo milijone in milijone in še vedno nepregledna vrsta! Orjaška po svojih žrtvah na fronti in za fronto. Tisoči so krvaveli dan za dnevom, tisoči naših najboljših sinov in bratov, najkrepkejših mož! Za fronto pa je lakota in pomanjkanje kosila našo mladino in naše starčke; matere in žene, sestre in neveste pa so točile jezero solza, ker je skoro vsaktera izgubila svojo oporo, svojo nado in svoj up. V vsakem oziru orjaška je bila ta borba! Orjaške pa so bile tudi misli in ideje, za katero se je bojevala ta borba. Za nič manj ni šlo, kot osvoboditi človeštvo nemško pruskega militarizma in imperializma, ki sta kovala težke verige narodnega in gospodarskega suženjstva vsem drugim narodom. Kakor je nemški modroslovec Nitsche postavil svojega nadčloveka, ki naj s trdo pestjo in s surovo brezobzirnostjo pogazi vse, kar je slabotnejšega, kakor je ta novi modroslovec učil, da slaboten in majhen človek nima pravice do življenja, tako je pruski militarizem hotel postaviti nadnarod, ki naj pogazi, usušnji in uniči vse one, ki so slabotnejši in manjši. Nemški imperializem in nemški kapitalizem naj bi prepregla ves svet, zlasti pa naj bi čez trupla Jugoslovancev napravila gospodarski most v bogato in neizčrpno Azijo, odkoder naj bi se vozile milijarde v nikdar site žepe nemških velekapitalistov. Drugi narodi, zlasti Jugoslovani pa naj bi jim delali pri tem tlako in z žulji in znojem komaj zaslužen trohico trdega in črnega kruha.

Orjaška borba je odločena. Nitsche s svojim nadčlovekom je padel, pruski militarizem s svojim nemškim nadnarodom leži na tleh. Verige so strte, vsi narodi so se globoko oddahnili in tudi nemško ljudstvo bo svobodneje dihala in srečneje živelo, ko jim je sedaj odvzeta ona omamljiva in opijanljiva samozavest, da je edini nemški narod od Boga poklican, da vodi ves svet.

Ideja samoodločbe je zmagala! Ves svet — se je zdelo — je končal vojsko z mislijo, da Bog ni ustvaril nadnarodov, da ima tudi majhen narod pravico do življenja, temveč tudi pravico do procvita, do napredka, do kulture. In kakor je že v našem osebem življenju že davno prodrla v me so in kri krščanska misel, da mali in slabotni ljudje potrebujejo posebne nege in skrbi, tako je svetovna vojska pripomogla do zmage podobne misli, da se mora tudi malim in slabotnim narodom posvečati prav posebna skrb in nega, da morejo procvitati in napredovati.

Toda kaj smo doživeli? — Komaj smo se začeli zavedati teh odsešnih idej, ki nam jih je prinesla svetovna vojska in nismo jih mogli še uveljaviti, kar se zopet pojavi na obzorju nadčlovek,

nadnarod; na obzorju vstaja zopet imperializem — toda to pot ne več v Berlinu, temveč v Rimu in Parizu. Ista pošast, proti kateri se je 4 leta napolnilo jezero krvi in morje solza, ista pošast preži danes na nas in na naše mlado svobodno življenje; izpremenil se je samo brlog, v katerem ždi — in ime. Iste verige, ki so jih kovali proti nam nemški mogotci, iste verige — in še težje kujejo danes italijanski kovači v pariški kovačnici. Morda je razlike le toliko, da nas je tepel Nemeč z biči, Italijan pa nas bo s škorpionji. Vsaj novejša poročila iz neodrešene Jugoslavije kažejo to. Kako na popolnoma slovenskem Krasu zatirajo našo sladko materino govorico, kako zapirajo in mučijo do smrti naše ljudi, kako izganjajo naše zavedne politične in kulturne delavce, kako jim niti božje besede ne privoščijo v materinem jeziku, kako z raznimi postavami o kupnih pogodbah skušajo iztrebiti ves slovenski živelj, ki ondi obdeluje zemljo že odkar so pred skoro 1400 leti zapustili Longobardi našo zemljo — vse to, drage moje sestre, niso biši — to so škorpionji!

Tudi me ljubljene sestre, žene, dekleta ne smemo več tiho in potrpežljivo prenašati krivičnega nasilja! Ako bi molčale, mislili bi naši klevetniki da smo s tem zadovoljne, da odobravamo njih početje. Danes so časi, ko mora žena, ko mora dekle stopiti z zavihanimi rokavi pred prag svoje hiše ter vzdigniti grozeče svojo roko: »Do sem in ne naprej!« Tudi me žene smo čuvarice naših domov, čuvarice naše rodne zemlje, ki se je nismo ugrabili, ki nam jo je dal Bog! — Me obmejne Slovenke vemo, kaj je tujčeva peta, kaj tujčev zasmeh in njegovo zaničevanje. Zato tudi najbolj umejemo duševno in telesno trpljenje naših sestra, bratov ob Soči in Jadranu, v Vipavski dolini in krog Postojne.

Samoodločba narodov! Ali ni to ista ideja, ki je prisilila milijonske nemške armade, da so vkleonile svoje glave in svoje orožje, ali ni ta svetovna ideja razorožila skoro nepremagljivega pruskega militarizma, ali ni ta ideja razdrobila v prah celo vrsto prestolov, raztrgala mogočne in silne države! Kaka moč, kaka sila ene same misli.

In danes se zdi, da ne govori nihče več o samoodločbi narodov, in če govori, mu na višjih odločilnih mestih pravijo, da je idiot, da je norec! Zmagovito idejo o samoodločbi naj bi podrlo par častihlepnih diplomatov in dvajsetorico podkupljenih časnikarjev! Ali je to mogoče? Na videz — in za nekaj časa! Toda ideje, ki je razorožila milijonske armade, ki je vrgla prestole in razdrobila države, ne bo pokopalo deset diplomatov nikdar! In to je naša moč, naša nada! Nimamo diplomatov, nimamo svetovnih časnikov, nimamo zlata, kakor ga razsipljejo Italijani za svojo propagando, a imamo na svoji strani pravico, ki se pač da zatirati, a zatreti nikdar! Svetovna vojna nam je dokaz, porok zato. Zato pa kvišku glave! Sto viharjev je tekom 1000 letne zgodovine junaško prenesel naš narod, a niso ga uničili in zato verujemo da bo tudi iz tega poslednjega viharja izšel zmagosladen in zjedinenj.

Živela Jugoslavija v solčni Gorici, kršni Istri, kraljici Dalmaciji!

Resolucije.

1. Narodno ženstvo Mis. dol. zbrano na prot. shodu dne 23. sušca 1919 v Slov. Gradcu protestira odločno proti neopravičeni osvojitvi slovenskega in hrvatskega Primorja od strani Italijanov, kakor tudi našega Korotana in Štajerja od strani Nemcev. Z vso močjo se upre proti eventualnemu sklepu mirovne konference, ki bi dopuščal, da ostane še nadalje velik del Slovencev in Hrvatov v robstvu italijanskega imperijalizma. Kri naših mladeničev, mož na bojišču, naše solze, v zaledju niso, ne smejo teči zaman. Tirjamo, kar je našega. Naš pa je Trst, naša Gorica, Istra, Reka in Dalmacija! Obrčamo se do vseh meročajnih činiteljev, obračamo se do naših bojevnikov, da dvignemo svoj glas, da dvignejo, če je treba orožje za našo staro pravdo.

2. Narodno ženstvo Mis. dol. zbrano dne 23. sušca 1919 v Slov. Gradcu je ogerčeno nad barbarskim ravnanjem z našimi ujetniki v Italiji in prosi, da naj posreduje deželna vlada v Ljubljani, da nam Italija nemudoma vrne naše ujetnike.

3. Narodno ženstvo Mis. dol. zbrano dne 23. marca 1919 v Slov. Gradcu zahteva aktivno in pasivno volilno pravico ženstva za vse zakonodajne zastope, zahteva zastopstvo ženstva v korporacije, ki odločajo o mladinskih šolskih, zdravstvenih in kulturnih zahtevah.

Velika železniška nesreča v Sevnici ob Savi.

V vlaku, ki se je odpeljal v soboto, dne 12. t. m., ob 6. uri zvečer z ljubljanskega kolodvora proti Zagrebu, je nastala 10 minut pred Sevnico ob 9. uri 15 minut zvečer v nekem vagonu eksplozija. Dotični vagon je začel goreti, kar je vlakovodja opazil in vlak ustavil. Eksplozija je nastala vsled tega, ker se je nekemu potniku II. razreda na doslej še nepojasnjen način vnel bencin, ki ga je nosil s seboj. Žrtev je bilo pri železniški nesreči razmeroma mnogo. 3 potniki so ostali na mestu mrtvi, zgoreli do zogljenosti, 13 je ranjenih, med njimi nekateri tako težko, da ni nobenega upanja, da bi ostali pri življenju. Med ranjenici so 4 častniki. Pri ponesrečenih so se odigrali v noči tragični prizori.

Politične vesti.

Interpelacije Jugoslovanskega kluba. Poslanci Pišek, Grafenauer in tovariši so stavili interpelacijo na finančnega ministra, da predloži zbornici zakon o obdačanju vojnih dobičkarjev, ki so si tekom svetovne vojne nakupili ogromne dobičke, nadalje interpelacija istih poslancev na poljedelskega ministra glede nujne preskrbe umetnih gnojil in močnih krmil.

Regent Aleksander — pride v Maribor? „Slovenski Narod“ poroča, da bo regent Aleksander ob svojem potovanju po Sloveniji posevil tudi Celje in Maribor.

Tudi nemški plemiči prihajajo na naša zborovanja. Na ljudski shod pri Gornji Sv. Kungoti dne 13. aprila je prišel tudi baron Egger, eden najbolj zagriženih nemških plemičev. Mirno je poslušal govornika. Nemiren je postal le tedaj, ko se je govorilo o agrarni reformi. To je tisti Egger, ki je kot avstrijski ritmojster in poveljnik neke vojaške posadke v Dravski dolini leta 1914 preganjal zadravske Slovence.

Shodi na meji. Dne 13. aprila se je vršilo na jezikovni meji več ljudskih shodov, ki so bili vsi dobro obiskani. Vršili so se na prestem, ker se bile številno zborovalcev povsod tako veliko, da ni bilo dosti zborovalnih prostorov. V St. Ilju v Sl. gor. je po rani maši govoril ravnatelj dr. Jerovsek, v Svecini dr. Leskovar, v St. Juriju ob Pesgeti dr. Vl. Serbec in nadučitelj Robnik, pri Gornji Sv. Kungoti urednik Žebot. Ljudstvo je povsod burno ugovarjalo proti italijanski grabeljivosti.

Italijanski kralj pripravljen na beg. Po poročilih iz Lugana zavzemajo nemiri po celi Italiji tako grozečo obliko, da se italijanska kraljeva obitelj pripravlja na beg. V pristanišču Civita vecchia je zasidrana laška vojna ladja z namenom, da pravočasno spravi na varno italijansko kraljevo obitelj.

Napadalec Clemenceau-a pomiloščen. Iz Pariza javljajo, da je napadalec na Clemenceau-a Cottin z ozirom na njegove male otroke pomiloščen.

Organizacija slovenskega ženstva. Naše slovensko ženstvo, žene in dekleta, opozarjamo, da se je zasnvalo »Društvo slovenskega ženstva v zvezi s kršč. socialno zvezo.« Društvo je zasnovano na podlagi krščanskega svetovnega naziranja in bo v kratkem organiziralo vse slovensko ženstvo. Natančneje o tem še bomo poročali. Opozarjamo pa naše somišljenice, da ne bodo — mogoče prevarjene — pristopile k »Splošnemu ženskem društvu«, ki nabira in v tistem agitira za članice med vsem ženstvom. Tudi služkinje vabijo z obljubo, da dobe obleko, v to društvo. Kakšnega mišljenja pa je društvo, nam pove dejstvo, da se na tistem pripravljajo prošnja na beogradsko vlado za — razporoko! Torej pozor!

Tedenske novice.

V Jugoslaviji in na Čehoslovaškem ne bo po letnega (nemškega) časa.

„Murska Straža.“ V Račgoni začne ob Veliki noči izhajati nov slovenski list „Murska Straža.“

Višji šolski svet je odpustil iz šolske službe na javnih ljudskih in meščanskih šolah v ozemlju deželne vlade v Ljubljani Marijo Roschker, stalno učiteljico v Slov. Bistrici, in Josipa Čuček, nadučitelja v Žičah pri Konjicah.

Velikodušen dar Dijaški kuhinji v Mariboru. G. Marko Guček, zasebnik, Lesična, pošta Pilštajn, je daroval Dijaški kuhinji v Mariboru 1000 K. Priserčna hvala!

Narodna Čitalnica v Pliberku na Koroškem potrebuje za svojo knjižnico nujno knjig, zlasti pripovedovalne vsebine; pred vsem došli bi prav letniki „Zvona“ ali „Dom in Sveta.“ Rodoljubi, rojaki — priskočite nam na pomoč, pomagajte nam pri proučevanju Korotana.

Nabor za podčastniško šolo. Da se vsak izogne morebitnim nesporazumljenjem, se naznanja, da se vrši nabor vseh prosilcev za sprejem v podčastniško šolo v Beogradu ali Skoplju v nedeljo, dne 20.

aprila t. l. ob desetih predpoldne, v Ljubljani, do-
mobrantska vojašnica (20. pešad. puk.) na Poljanski
cesti.

Inozemsko manufakturno blago. Gospodarska
Zveza v Ljubljani je prejela večjo množino inozemskega
manufakturnega blaga. Kdor rabi tako blago,
naj se takoj obrne na Gospodarsko Zvezo v Lju-
bljani.

Zivinorejcem. Kdor ima težke vole, lahko iste
zamenja za mlade vprežne vole. Več pov. uredniš-
vo „Slov. Gos. odarja“ pod naslovom „Vol.“

Dobava prehranjevalnih predmetov. Za pre-
hranjevanje moštva in živine v garnizijah dravske
divizijske oblasti se potrebujejo naslednje vrste ži-
vil, oziroma krme: mesa, ovsa, ječmena, sena in slame.
Pozivljajo se vse osebe, ki se zanimajo za doba-
vo teh predmetov, da se obrnejo s ponudbami na kom-
mando dravske divizijske oblasti, kjer dobe natanč-
nejša pojasnila in takoj sklenejo direktno pogodbo.
— Od pisarne komande dravske divizijske oblasti E
št. 4, dne 5. aprila 1919, v Ljubljani.

**Zveza kmetijskih podružnic za polit. okraj Ljuto-
merski.** Na shodu delegatov »Zveze« dne 6. t. m.
v Ljutomeru se je sklenilo sporazumno s predstoj-
nikom davčnega okraj. oblasti, da naj občine v
političnem okraju ljutomerskem v najkrajšem času
imenujejo po dva nepristranska kmetijska zaupnika,
ki bosta v bodoče sodelovala pri izmeri dohodnin-
skih in vojnih davkov ter ju prigrasijo pristojni
kmetijski podružnici. Načelnik podružnice sestavi
po prejemu prigrasov imenik teh zaupnikov ter ga
pošlje čim prej načelniku »Zveze«, nadučitelju
Cvetku v Vučji vasi. Obenem naj izvoli vsaka
kmet. podružnica sama takisto po dva zaupnika-
strokovnjaka v kmetijskem gospodarstvu ter ju pri-
grasijo »Zvezi«. — Ti zaupniki naj tvorijo v bodoče
cenilno in prizivno komisijo pri izmeri dohodnine.

— Opravičeni prizivi proti pretirano visoki do-
hodnini in vojnim davkom oziroma predujemom
naj se sprejemajo in vpoštevajo. Zbor delegatov
je o predmetu sklenil sledečo resolucijo, ki se po-
šlje poverjeništvu ministrstva financ za Slovenijo
v Ljubljani: Dne 6. mal. travna v Ljutomeru zbor-
ujoči delegatje »Zveze kmet. podružnic v politič.
okraju ljutomerskem« izrečejo ogorčen protest proti
dosedaj kmetiskim posestnikom dostavljenim pla-
čilnim nalogom o pretirano visoki dohodnini, ki
povzroča nevoljo in razburjenje ter zahtevajo od-
ločno, da se prizivom na podlagi izpovedb zaup-
nikov, ki jih določijo občine in kmet. podružnice
»Zveze«, ugodi, nadalje da se naj ta davek od-
merja pravično, rok za izterjatev predujemov pa
še naj podoljša do leta 1920. — Zakon o osebnih
davkih oziroma osebno-davčna novela pa se naj
čim prej izpremeni vsaj v toliko, da ne bodo po-
njem materialno ogrožena kmetijska gospodarstva.

Osebna dohodnina. Iz ptujkega okraja nam
pišejo: K članku »Davčni vijak« v Straži št. 27
z dne 4. aprila sprejmite še ta le dostavek: Ob
žalovanju vredno je dejstvo, da naše ljudstvo pred-
baciva županom krivdo predpisa visokih dohod-
ninskih davkov. Žalibog, da se nahajajo na de-
seli nekateri ljudje boljše vrste, ki to mnenje pod-
pirajo. Istina je, da župane davčna oblast nik-
dar ni vprašala o dohodkih posameznih občanov.
Ako bi se pa zgodilo, bi bilo to edino v prid pre-
bivalstvu, ker noben župan v celem okraju ne bi
mogel izvršiti takih krivičnih cenitev. Med vojno
je bil župan velik suženj, trpinčila ga je avstrijska
oblast, očitala mu protidržavljanstvo, grozilo z raz-
pustom odbora itd., ako se ni pokoril in molčal.
To velja posebno o rekvizicijah in vojnem poso-
jilu. Sedaj bi še ga pa naj občani obrekovali! V
pojasnilo vsem tistim, ki vidijo v županu izdajalca
njih dohodkov, naj bo povedano sledeče: V ptuj-
skem okraju je davčna oblast cenila dohodke iz
vinogradov, kakor se je izvedelo iz zanesljivih vi-
rov, tako, da je računila na oral vinograda 5 po-
lovnjakov ali 15 hl pridelanega vina, katerega je
v poprečno zaračunila po 4 krone 40 vin. liter,
brez ozira na to ali je vinogradnik prodal vino
ali ne. Sicer pa je sedaj, kakor smo izvedeli,
plačevanje osebne dohodninskega davka ustavljeno.
Upamo, da bodo nove komisije, ki bodo cenile
kmetove dohodke, bolj pravične.

Iz nove dežele, stari duh. Iz Podlehnik pri
Ptuju piše naš sotrudnik: Pred leti umrli starši so
zapustili svojim nedoletnim otrokom posestvo, z
določbo ednakih delov. Ko so nedoletniki postali
polnoletni, so posestvo sami precenili. Eden iz
med njih je prevzel posestvo, ostalim pa izplačal
določene ednake deleže. Samo ob sebi se ume,
da so dediči najboljše vedeli in znali ceniti, koliko
je posestvo med njimi samimi vredno. Sedaj pa
pride ljubo finančno ravnateljstvo ali druga davč-
na oblast ter pokliče prevzemnika v urad in ga
hoče prisiliti k izjavi, da je posestvo dokaj več

redno, ter zahteva, da se prevzemnik tej izjavi
oni, sicer se ga bo k temu prišlo. Ali misli
ta uradnik, da je posestvo njegovo, oziroma
kopane stare Avstrije? To postopanje je nekaj
odnega, da ne rečem ostreje besede. Ali dotična
oblast misli, da dediči niso zmožni ceniti vred-
nost posestva sami med seboj? Kaj namerava do-
tina oblast s tem pritiskom? O ljubi davčni vi-
jak? Ali zopet nastopajo stari žalostni časi biro-
kratizma? Stari davčni vijak bi vendar moral v
novi državi prenehati. Časi, v katerih se je z
gatinji n juljudneje postopalo, reveze pa z dav-
ki, do krvi stiskalo, so vendar minuli ali ne?

Iz sodnije. Iz Ptuja nam pišejo: Po preobra-
to se je vse veselilo, da korupcija, ki je vladala
avno pri tej sodnji zginila. Odslovili so zares
nekateri uradnike, ostali pa so še stari sodni ce-
nici in sicer znani Karel Sima na Bregu, ki je
astrelil Ropa in pa znani zagrizenec in ovaduh
Šosterič pri Sv. Vidu Slovenski uradniki občujejo
s temi nemško! Ali ni to škandal prve vrste? S
tem se daje širjem ljudstvu povod, da si misli
marsikaj, kar pa mi ne bomo razlagali. Prizna-
vamo, da gospodom uradnikom Sima in Šosterič
in različnih vzrokov dobro sodijo, pa to mora o-
stati v ozadju. Nova metla mora tudi ta dva ce-
nica takoj pomesti. Saj je v okraju dovolj zmož-
nih zavednih Slovencev, katere se lahko vporabi
kot uradne cenilce.

Razpis državnega posojila. Iz Zagreba smo do-
bili naslednje telefonično poročilo: Predela za
vpišovanje 4% državnih bonov so že v polnem
teku. Finančno ministrstvo je poverilo te finanč-
ne transakcije sindikatu denarnih zavodov kralje-
stva SHS s sedežem v Zagrebu. V sindikatu so
zastopani vsi večji denarni zavodi v Zagrebu, Bel-
gradu, Sarajevu, Ljubljani, Novem Sadu, Splitu,
Dobrovniku itd. Državno posojilo bo znašalo 200
milijonov K in bo v polnem znesku vrajeno čez
6 mesecev in sicer dne 3. novembra 1919. Kakor
smo izvedeli, se začne vpišovanje takoj po Veliki
noči in bo trajalo kakih 14 dni. Vojno posojilo
bo jako ugodno obrestovano. Zanimanje za vpi-
šovanje je na jugoslovanskem denarnem trgu že
sedaj zelo veliko.

Iz šolske službe. Jos. Poljanec, učitelj v Št.
Ptju v Slov. goricah je imenovan za meščanskega
učitelja v Mariboru.

Okrajno glavarstvo je poslalo trgovcem na de-
zeli stakor za mesec april. Vsaka oseba dobi pol
kilograma.

Vsi godbeniki bivših vojaških godb avstro-
ogrške armade, ki sedaj izvršujejo privatni poklic
kot godbeniki, a niso pristojni v Jugoslavijo, se
pozivljajo, da vstopijo v našo voj. godbo. Ako se
ti godbeniki temu pozivu ne bi odzvali, morajo
raše ozemlje takoj zapustiti in se vrniti v ono
državo, kamor so pristojni. Vsi godbeniki katerih
se ta poziv tiče, naj takoj javijo mestnemu povelj-
stvu v Mariboru sledeče podatke: 1. prejšnji vo-
jaški čin; 2. ime; 3. pristojni kraj; 4. v katerih
dokumentih je izvežban; 5. sedanje bivališče.

Za državne uslužbence. Delegat finančnega mi-
nistra je v sporazumu s predsedništvom Deželne
vlade odredil, da je državnim uslužbencem, ki
imajo po dosedanjih predpisih pravico do dragin-
skih doklad — izvzemši uradnike od VII. činov-
nega razreda naprej — izplačati na račun poviška
teh doklad naslednje zneske in sicer K 100 — v
prvem, K 150 — v drugem do petem in K 200 —
v šestem do osmem družinskem razredu. Za de-
lavstvo tobačne tovarne se zadeva posebej uredi.

Kraljica cerkvenega leta — Šmarnice za leto
1919, spisal M. Volčič, župnik v Breznu, izdala
Cirilova tiskarna v Mariboru, so ravnokar izšle. V
mični obliki razpravljajo razne Marijine praznike.
Obsegajo lepe nauke za Marijine častilce. Ob kon-
cu so pridejane mašne, spovedne in obhajilne mo-
litve in litanije Matere božje. Cena lični knjižici
s poštno vred znaša K 3 40. Naročajo se v Ci-
rilovi tiskarni v Mariboru. Častilci Marijini, sežite
takoj po tej najnovejši knjižici.

Varnost na deželi. V soboto 5. t. m. okolu
poldneva je Jožef Kitek, posestnik v Vrholah, okr.
Maribor, zasačil na podstrešju svoje hiše nekega
neznane človeka, ki mu je hotel krasti meso.
Ta pa potegne bodalo in ga zabode dvakrat v
prs. Kitek se pripeljal smrtnonevarno ranjenega
v Slov. Bistrico, kjer ga je dr. Lebar obvezal, po-
tem so ga pa pripeljali v Maribor v bolnišnico.
Orožniška postaja v Slov. Bistrici je takoj prevzela
zasledovanje zločinca, ki je pri belem dnevu izvršil
roparski napad. V zadnjem času se klati po de-
zeli več sumljivih oseb, ki skušajo izvršiti vse vrste

lat in gojufij. Treba je paziti in take osebe
javiti takoj najbližji orožn. postaji!

Dopisi.

Soštanj. Naša mlada država se spomladan-
ski razcvita. Čeravno so med vojno naši živin-
ski sejmi popolno onemogli, vzlic temu je bil na
pistni četrtak pri nas že precej lep živinski se-
jm. Kakor je pričakovati, bo na Velikonočni to-
rek naš soštanjski sejm poln živine posebno konj
in gotovo ne bo kupcev manjkalo. Kmetje, okle-
neno se s vsemi močmi zivinoreje, tam naj bo
naše veselje. Vsak zaveden zivinorejec naj pa bo
člen Slovenske kmetijske družbe v Ljubljani, ona
je naša učiteljica in podpora k umni zivinoreji!

Slovenjgradec. Dne 15. aprila odpre tukaj svojo
trgovino z mešanim blagom zaveden Slovenec Iv.
Pavlik. Prepričani smo, da bo naše narodno
kmetijsko ljudstvo pogosto in rajši zahajajo k njemu
kakor tukajšnjim zagrizenim nemčurjem, ki se ob
takih žuljih samo bogate in nas za to zasmehu-
jejo. Podpirajte naše narodno geslo »svoji k svojim«!

St. Lovrenc na Pohorju. Šolsko vodstvo v Št.
Lovrencu na Pohorju izreka iskreno zahvalo vsem
vrlim, narodnim prebivalcem šentlovenske župnije
za denarne prispevke za ustanovitev šolske knjiž-
nice. Posebna hvala gg. dpmaćima duhovnikoma, ki
sta razven denarja še dala lepo število izbornih mla-
dinskih knjižic.

Marbreg. Novi učitelji-voditelji. Muta: Wom-
mer, Marbreg: Lešnik, Vuhred: Robič, Remšnik:
Kavčič, Brezno: Krajnik, Pod Veljko: Brglez. —
Živeli prvi slovenski oratarji obmejne dečine. Bog
blagoslovi Vaše delovanje!

St. Ilj v Slov. gor. Okrajno glavarstvo je ime-
novalo nov prehranilni odbor. Dosedanji nemški, na
čelu mu znani Gordon, je odstavljen. V novem odbo-
ru so: Svaty Karel, trgovec; Omerzu J., železničar
v p.; Sajevic Jakob, kaplan; Fluher Franc, posest-
nik; Geršak Ivan, posestnik; Poljanec Josip, uč-
itelj. Temu odboru se bo odslej nakazovala moka in
druga živila. Obenem ima ta novi prehranilni odbor
nalog, od poprejšnjega prehranilnega odbora prev-
zeti vse knjige, račune, denar itd. Ako prejšnji pre-
hranilni odbor oddajo zavlačuje, ima občina posre-
dovati če treba z orožniško silo, da se oddaja redno
in pravilno izvrši.

Pesnica. Na naši postaji je že od nekdanj velik
promet, posebno s sadjem in vinom. V času voiske
in še sedaj pa kar mrgoli „rukzokarijev“, ki popla-
vijo Slovenske gorice in se težko obloženi vračajo.
Čakajoči na vlak na iz hvaležnosti udrihajo po Ju-
goslaviji in po tistih, ki so jim nahrbtnike napolnili.
Okrajnemu glavarstvu priporočamo, naj takim dol-
gojezičnikom namesto legitimacije pokaže, če že ne
kajhe, pa vsaj vrata.

Shodi in prireditve.

V ponedeljek dne 21. aprila: V Žičah popoldne
ob 3. uri v posojilniških prostorih redni občni
zbor hranilnice in posojilnice z običajnim dne-
vnim redom. — Pri Sv. Benediktu v Slov. gor.
popoldne ob 3. uri v društveni dvorani gledališka
predstava »Repoštev.« Nastopita povečani pevski in spo-
polnjeni tamburaški zbor s popolnoma novimi ko-
sadi. — Pri Sv. Emi po večernicah pred cer-
kvi shod SKZ. Govori dr. Ogrizek o ljudskih
pravicah. Vabljeni so tudi sosede in Hrvatje. —
Na Frankolovem popoldne po večernicah
veselica kmetijskega katol. izobraževalnega društva
s sledečim vspeedom: 1. Govor; 2. petje; 3. igre
»Kuharica modra ptica« in »Ljubezen Marijinega
troka.« Gostje se vabijo, domači in ptuji, da pri-
dejo v obilnem številu. — Pred igro bode govor
g. župnika Požar. Društvo vabi vse domača in so-
sedna društva, da se vdeležijo v najobilnejšem
številu. — V Konjicah popoldne ob pol 4. uri
v telovadnici deške šole »Vodnikova slavnost z
obširnim vspeedom, natero priredita skupno dru-
štvi »Čitalnica« in »Bratno društvo«. Pridite v
obilnem številu! — Pri Sv. Frančišku Ks.
A. Sav. dol. ob polu 3. uri popoldne v prostorih
pri »Martinovcu« gledališka predstava, katero pri-
redi »Kat. bralno in izobraževalno društvo«. Na
vspeodu so dve igri: »Tri sestre« (dr. Krek) in
»Bucek v strahu« in petje. Med odmori svira do-
mača godba na lok. — V Št. Ilju v Slov. gor.
predavanja dr. Štefančiča po pozni maši v Slov. domu.

V nedeljo, dne 27. aprila pri Mali Nedelji
po rani službi božji v šoli zborovanje Kmetijske
podružnice. Na razgovor pride poleg kmetijskih
vprašanj tudi dohodnina, davek na vojne dobičke
itd. z ozirom na kmetijsko gospodarstvo. — Ob-
enem se vrši shod »Zveze kmetijskih podružnic
v polit. okraju ljutomerskem«. Na dnevni red
pridejo ta pot upravne zadeve. — Makolah
po večernicah v narodni dvorani ustanovni shod
»Kmetijske podružnice.« Govori gospod nadrevizor
Pušenjak.

NALA NAZNANILA.

Kupi se;

Plesni stroj se kupi. Cenjene ponudbe pod „Stroj“ na Anonimno ekspedicijo AL. MATELIČ, Ljubljana, Kongresni trg 3/I. 685

Proda se;

Sadjevec
vino in kisle vode razpeščila
A. Oset, p. Guštanj.

Ponošene obleke

najraznovrstnejše iz dobrega sukna za moške in ženske se prodajajo po skrajno znižanih cenah v Mariboru, Dravska ul. 15, pri starem mostu. 369

Hiša z vrtom in njiva pripravna za stavbeni prostor se prodaja. Vpraša se: Tezen 5, Maribor. 708

Proda se lepa mlada kobila majna boje žrebila. Vpraša se v upravi. 700

Crede ovac (24 glav) se takoj prodaja. Kje, pove uprava. 701

6 let stara močna kobila, ograke paami, je na prodaj pri Mariji Kolnik, Studenci pri Mariboru, Okrajna c. 5. 702

Kolje za vinograde se prodaja dokler jih bo v zalogi v Maljaki cesti 87, Maribor. 661

Službe;

Pridno dekle za pehišico celo in k otroku se takoj sprejme v dobri hiši pri g. M. Krautadorfer, Maribor, Bankalarigasse 4. 664

Učence iz boljše hiše in dobro šolsko izobrazbo se takoj sprejme v veletrgovino in razpošiljalno R. Stermecki Celje. 778

Planinsko letovilišče išče zanesljivo računsko natakarico, katere je tudi sobarica. 709

Ekonom več sadje in vinarje, kakor tudi v poljedelstvu, išče stalne službe. Nastop takoj. Naslov: F. P. Sv. Tomaš pri Ormožu, poštno ležeče. 710

Kot učence želi vstopiti 14 leten fant v kraljevo trgovino s oskrbo v hiši. Naslov v upravi. 716

Dekla s dobrim plačilom se takoj sprejme pri g. dr. Albinerju, Gosposka ulica 8, Maribor. 714

Vinjarja išče oskrbnikstvo Racerhof pri Mariboru. 780

GOZDAR IN LOVEC s državnim izpitom, dolgoletno prakso (tudi v vrtnarstvu) več čiščenja, slov. in nemškega jezika, želi prenehati mesta (tudi kot graščinski upravitelj). Cenjene ponudbe pod „Splošno versiran“ na Anonimno ekspedicijo AL. MATELIČ, Kongresni trg 3, Ljubljana. 785

2 kozl se zamenjata za prase. Fischeg. 9, Maribor. 718

Slovenske liste v vsako hišo!

Pohištvo,

spalne sobe, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podločki, modroci, otomane, spaln in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapetiranega pohištva, v vsakem slogu od proste do najfin. izvršitve po jako nizkih cenah.

pri tvrdki za pohištvo, **KAREL PREIS,** Maribor, Stolni trg 4. 660

Svoboden ogled!

Genki zastoj!

Podjetniki in akordanti!

Odda se gradnja nove javne okrajne ceste čez Prevorje okraj Kozje, in sicer za sedaj samo en del. Oglasi se je nemudoma in osebno, da se ogleda načrt, teren in stavi ponudbe. Gradivo je večinoma na mestu, ordje, stanovanje in deloma živež po dogovoru na razpolago. Z delom e začeti takoj po Veliki noči. Sprejme se tudi 10 prdnih delavcev za drobljenje gramozu, dnevno ali na akord.

Stavbni odbor za novo javno okrajno cesto čez Prevorje, okraj Kozje, p. Pilštanj, žel. post. St. Jur ob j. ž.

Laneno seme

kupuje vsako količino po najvišjih dnevnih cenah
Importna in eksportna družba **Horvat & Ko.**

Ljubljana, poštni predal 129.

Velika zaloga lanenega olja, firneža in umivalnega 729 (toaletnega) mila.

Kupim vsako množino trdih cepanih suhih ter polsuhih drv, nadalje hrastovih hlodov vsake vrste in kakovosti od 10 cm debelosti naprej dolgot po poljubnosti in pravega kostanjevega lesa. Ponudbe za franko vagon oddajne postaje z navedbo časa dobave je nasloviti na:

Ivan Blatnik, trgovina z lesom
Ločica p. Vransko pri Celju. 658

Zahvala.

Podpisani Ivan Gregorič, posestnik v Podklancu št. 8 naznamim, da je vsled zlobne roke pogorel skedenj in kozolec. Zavarovan sem bil pri Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, katere mi je takoj točno plačala celo zavarovalnino. Zato me veže dolžnost, da se javno zahvalim.

Podklanc, dne 28. marca 1919
727 Ivan Gregorič.

Pozor trgovci!

Razpešiljam na debelo po zelo nizki ceni sledeče blago:

Cimet cel, poper cel, nageljnovc žbice (Nelken) cele, zafran, paprika mleta, škroba, erdal in brilant kremo za čevlje črno in rumeno, vaselin (mast za čevlje) črna in rumena, ličilo (Wichs), žgano žico, žičnike (žeblje) vsake velikosti. Sukanec (cvirn) črn in bel.

J. Menart, trgovec

Domžale, Kranjsko. 512

Danes nenadomestljivo perilo se štedi samo z uporabo mila

Tvornica mila in sode
Ig. Fock Kranj

SRNA

Poskusni zavoji z 4 in pol kg vsebine. 708

Družba za električno obrt

Delniška družba.

Montažni oddelek v Mariboru
Edmund Schmidova ulica št. 8.

Telefon št. 239. Brzojavi: Transformer Maribor.

Dobava naprav za električno luč in električne sile v vsakem obsegu.

Siloslávni (dinamični) stroji in elektrobudniki za vsake tokovne vrste.

Prevozni in prenosni elektrobudniki za poljedelstvo. Pretvorniki (transformatorji) in generatorji za vsako delo.

Vetrila (ventilatorji) in ekshaustorji.

Vmesne razprave za vsakovrstne tokovode (Hoch- und Niedervolt).

Zaloga elektromaterijala, elektr. svetila in kurila.

Proračuni stroškov in načrti (projekti) se rado voljno izdelajo. 595

Trgovci, pozor!

Vsled prevzeta druge trgovine se da v najem trgovska hiša, v kateri je že čez 10 let dobro upeljana trgovina z mešanim blagom. Trgovina leži tik farne cerkve na zelo prometnem kraju. Hiša je velika in ima dosti prostorov za skladišča, nadalje kraso veliko stanovanje. Tik hiše hlevi za živino in svinje. Vpraša se pri lastniku Franc Starčič, Sv. Barbara v Haložah. 782

Lastniki vojnih posojil! Pozor! Sklad za vojaške vdove in sirote zavarovalni oddelek

„Expozitura v Mariboru“

sprejema vojnoposojilne listine kot enkratno vplačilo zavarovalne premije in sicer

a) za zavarovanje na doživetje ali smrt do 15 let proti izplačilu zavarovalne svote v gotovini t. j. za 1000 K nominalne se izplača v gotovini 1000 K.

b) za zavarovanje na doživetje (hranilno za dobo 12 let pod istimi plačilnimi pogoji.

Do 5000 K zavarovalne svote brez zdravniškega preizkovanja, nad 5000 K z zdravniškim preizkovanjem.

Zavaruje se pod a) vsak zdrav v starosti 16 do 50 let; pod b) od rojstva do 50 let. 586

Novo mostne in decimalne tehtnice ter brzotehtnice s

košaro ali kavljem, decimalne tehtnice - grede-ljnice, uteži iz železa so vedno v zalogi.

Tudi točno izvršuje vse gl. poprave imenovanih tehtnic ter prelekuševanja letih.

Franc Žnidar,

Kovač za fino orodje,
Pobrežka cesta 3, in Tržaška
cesta 11. Maribor.

Razpis.

Pri zdravilišču v Rogaški slatini se oddajo potom javnega razpisa za zdraviliško dobo leta 1919, nastopni trgovski prostori proti navedenim letnim najemnim zneskom: I. Zdraviliška restavracija za 5000 K, II. Hotel „Pošta“ za 8000 K, III. Trgovina z mešanim blagom v „Tržaški hiši“ za 3000 K, IV. Brivnica in česalnica v „Zagrebaški hiši“ za 700 K, V. Trgovina z delikatesami za 1000 K, VI. Trgovina z galanterijskim blagom za 1000 K, VII. Knjigarna za 500 K, VIII. Trgovina z zlatino in srebrno za 500 K, IX. Trgovina z urami za 200 K, X. Krojaška trgovina za 300 K, XI. Trgovina z modnim blagom (Kokoschineggov paviljon) za 1200 K, XII. Paviljon za prodajo peciva za 200 K. — Navedene zneske je smatrati za najmanjše ponudke, vendar poverjeništvu za javna dela pri oddaji ni vezano na najvišje ponudke. Glede morebitnega prevzema inventarja, v kolikor je last doseadanjih najemnikov, se mora novi najemnik sam pogoditi s svojim prednikom. Ponudbam, katere je vložiti do dne 20. aprila t. l.

pri poverjeništvu za javna dela v Ljubljani je poleg ponudbe najemniškega zneska priložiti dokaze: 1. strokovne usposobljenosti, 2. narodnosti in 3. zadostni višini obratne glavnice. — Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo zdravilišča v Rogaški Slatini oziroma so tam razvidna. V Ljubljani, dne 10. aprila 1919. Poverjeništvu za javna dela. 739

Zavarovanja

z enkratnim predplačilom premij z vojno-posojilnimi papiri se morejo sklepati pod sledečimi pogoji:

1. Zavarovanja za primer doživetja in smrti:

Kdor vloži vojno posojilne obligacije ali zakladnice za nominalne K 1000—, dobi po preteku 15 let v gotovini K 1000—. Za primer poprejšnje smrti je gotovinski znesek K 1000— takoj plačljiv.

2. Stedlna zavarovanja

(zavarovanja s stalnim plačilnim redom): Kdor vloži vojno-posojilne obligacije ali zakladnice za nominalne K 1000—, dobi po preteku 12 let v gotovini znesek 1000 K. Ta gotovinski znesek je plačljiv še le po 12 letih. Ako umrje zavarovanec poprej, se znesek izplača po preteku 12 letne dobe onemu, ki ima pravico do izplačila. — Police se morejo po 3 letih odkupiti s 5 odstotnim diskontom ali pa obremeniti do višine vsakočasne odkupne vrednosti s posojilom. Orestiti se računajo po 5 odstotkov.

Zavarovanja za primer doživetja in smrti

za zneske do 5000— se sprejemajo brez zdravniške preiskave, za višje zneske je potrebna zdravniška preiskava. Tako zavarovanje more skleniti vsaka zdrava oseba v starosti od 15 do 55 let.

Stedlna zavarovanja

niso omejena glede svote in starosti. Vsi zaposleni družbe imajo pooblastila, ki določajo obseg njih pravic in s katerimi se imajo občinstvu izkazovati. 726

Sklad za vojaške vdove in sirote. — Ekspozitura v Mariboru, Sodnijska ulica 14.